

Peelkum ti 13 16 21 26 38 39.

Mahjas weesa

diwdefmitzeturtais gads

1879.

N° 1 lihdj 52.

M i g â.

Driekšis un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drieketaja un burtu-lehjeja Ernst Plates pee Petera basnizas.

L. V. F.
43.008.

1952

Latvian Society

Latvian Society

1879

No cenzūras atvērta. — Rīgā, 28. Decembrī 1879.

Latvian Society

Mahjas weesis.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpaščueeks un apgahdatajš.

Mahjas weesis isnaht ween reis pa nedetu.

Maksa ar peefuhtiščanu
par pašti:

par gadu 1 rub. 60 lap.
pufgadu 85

Maksa beš peefuhtišča-
nas Riga:

par gadu 1 rub. — lap.
pufgadu 55
3 mehnešči 30

Mahj. w. teel isdohis fest-
deenam no p. 10 fahloht.

Maksa
par fludináščanu:

par weenas fleijas smalku
rakstu (Petit) rindu, jeb
to weetu, to tahda rinda
ezem, maksa 10 lap.

Redakcija un ekpedicija
Riga,

Ernst Plates bilšču- un
grahwatu- drukatava pēe
Behtera bastizas.

N° 1.

Sestdeenâ 6. Janwari.

1879.

Rahditajs.

Jaanalabs sinas. Telegrafa sinas.

Mahju lasitajeem.

Češčemes sinas. No Rigas: weetneetu fapulze. Preehmiju islohe-
ščana. Pa-augštináščana. No Pindū muiščas: jauns gads. No Stoh-
piuu muiščas: jahdšiba. No Lauerfaines: jahdšiba. No Kurlenes: rajšo-
jumi. No Balles: nedarbi. No Peterburgas: kelatu buščana u. t. pr.

Mhrse mes sinas. No Bahzijas, no Šweizes, no Konstantinopes.
Nopeetnis wahros danzotajeem. Trejadas wehleščanas. Sihiti notikumi
is Rigas. Jauns gads u. t. pr.

Beelikumâ: Dimsahrtiga lauliba. Graudi un seebi.

Jaanalabs sinas.

No Rigas. Râ dširdam, tad pilsehtas weetneeks Šču-
towa lungs komišjâ preešč saldatu kohlteu apflatiščanahs
lâ ohts pilsehtas aistahws ezelis par palihgu pilsehtas
galwai, kas pehz likumeem patš no femis pee fchis komišjas
peeder.

— Us to treschdeenâ noturetu pilsehtas weetneeku fapulzi
bija atmahlfuchi 59 pilsehtas weetneeki.

No Maskawas. Maskawas pilsehtai, pehz jaanalabs lau-
šču flaitiščanas sinam rehlinajoht, tagad ešoht pawisam
601,969 eedšiwotaji; fchini flaitli atrohnahs 354,057 wih-
reešči un 247,922 feeweeschi.

No Jekaterinburgas. Râ Kreetu awises sino, tad no ta
laila fahloht, lamehr Ural dšelszelsch tizis gataws, Jekate-
rinburgâ dauds jautraka un lepnaka dšihwe fahlfuchs, bet lihds
ar to ari wifš palizis dahrgaks.

No Jekaterinoslawas teel sinohts, ka tureenas pilsehtas
weetneeku fapulze nošpreeduse, ka Jekaterinoslawas pilsehtâ
buhtu ectaisama elektriska apgaismoščana. Lihds fchim meh-
dša pilsehtas apgaismoht ar gafi.

No Berlines. Râ jaw lasitajeem sinams, tad Bahzijas
waldiba islaida jaunus likumus, lai waretu sozjaldemokratu
launohts un fahdigohs zenteenus fawaldsinah. No ta laila,
tur mineteē likumi nahja spehâ, lihds pehrna gada beigahm
ir pawisam aisleegtas 189 sozjaldemokratu beedribas un 58
awises un 210 žiti raksti.

No Franzijas. Pee tautas weetneeku zelsčanas dabuja re-
publikanešči wiršrohfu un tã tad pee turpmakeem spreedu-
meem wizu partijai buhs pahřwars. Wifš pirms republi-
kanešči raudšis, ka wini lahds is fawa widus dabuhn
ezelt fara-leetu un juhras fara-leetu ministerijâ. Râ rahdabs,
tad walšis un tauta ir ar republikanešču partijis wiršrohfu
ar meeru.

No Anglijas. Anglijai ir Afrikas deenwidus galâ pawalste,
tur wina ar Zulu waldneeku janahja naidâ. Anglijas wal-
diba wixam aistaiduse rakstu, bet wixsch, prohti Zulu keh-
nisch, nodohmajis us fcho rakstu ar fara-peefajiščanu at-
bildeht. Aiseet lahds mehnešis, lihds sinas no tureenas us
Ciropu atnah, tã tad war buht, ka tagad jaw tur karsch
iszehlees. Ja karsch iszeltohs, tad tas preešč tureenas An-
glijas pawalstes waretu par leelu fahdi isdohtees. Lihds An-
glija wajjadfigohs fara-pulkus turp aifšuhitu, jaw Zulu keh-
nisch war leelu fahdi padariht, jo us teem saldateem, kas
pee tureenas laudim peeder, Anglija newar palaištees.

No Romas. Pahwestis islaidis rakstu pee katolu bislapeem
un žieem katolu garidsneekem. Šhini rakstâ pahwestis ka-
totu garidsneekus usaizina, lai wini no fawas pufes par tam
ruhpejabs, ka sozjaldemokratu launee zenteeni nedabutu tahtaki
isplatitees, bet pehz eepheščanas tee apfweščami. — No
pahwestis tahtaki raksta, tas sihmejabs us katolu bastizas buh-
ščanu.

No Tunifas (Afrikâ). Râ preešč ne-ilga laila sinojam,
tad starp Tunifas waldibu un starp Franzijas waldibu bija
iszehlfuchs fadurščanahs fahhdas leetas deht. Tunifas
waldneeks bija pahri darijis Franzijas pawalstneekam grafam
Sanfi. Franzijas waldiba prasija atlihdšinasčanu no Tun-
fas waldibas. Šchi nu kawejabs Franzijas prasijumus is-
pildiht un tã tad Franzijas waldiba aistaida stingru rakstu,
kurâ wina pagehreja, lai wainigohs apstahpejoht un grafam
Sanfi notikuscho fahdi atlihdšinojoht; un ja to nedariščoht,
tad pee stingreem lihdsleekem kerschotees. Tunifas waldiba
redšedama, ka wairs lahgi nebuhs, ir pee Franzijas waldibas
peenahkami aibildinajufchs un apfohlijufchs, wifš pagehře-
jumus us matu ispildiht. Ar to tad nu augščam minetais
stihds buhs beigts.

Telegrafa sinas.

No Dondones tai 3. Janwari. Râ „Nujorkas Heraldš“
sino, tad generalis Kaufmanis usaizinajis emiru, lai tas pee
wina nahloht us Tashkentu. Tai 24tã Janwari emiru gai-
doht Tashkentâ nonahkam. Wixsch katru deenu dabujoht si-
nas no (fawa dehla) Jakuba kahna, karsch no Anglijas naudu
nemdams, pahrgrohtas sinas emiram suhtoht. Jakuba kahns
lailam driht fawa tehwa waldiščanas trohni eeguhš. Emirs
Jakuba kahnam atstahjis 900,000 dolaru (dahlberu).

Muhfu lasttajeem.

Zaunâ gadâ pee darba stahjotees newaram buht bes wehleschanahm un zeribahm un wifu pirma wehleschana, lo scho-been issakam, ir „meers“, kas lai walda muhfu starpâ un pahr wifu semi; meers lai saweeno tautas un issihdsina wifas lahpas, kas fadsihwes zeta raduschahs; meers lai dsee-dina wifas wahsis, kas pagahjuscha gadâ fistas, meers lai spirdsina noguruschus spehkus un spehzina pee meera darba darischanas! Us to palihdsi Deews ikweenam schehligi!

Rarsch ir aplufis un mehs waram ar preezigu prahtu zereht, ka muhfu dahrga tehwijs tiks us preekschu no kara-breefmahm pafargata; bet kad liktens tomehr zitadi to buhtu nolehmis, tad ari mehs wifis efam gatawi preeksch sawa mihtota Semestehwa, Kunga un Peisara lihds pehdigam dwa-fchas wilzeenam stahweht un wifu, kas mums peeder, us tehwasemes altara nolikt. Latweefcheem kureem labklahschana un wifs, kas wineem dahrgs un swehts, sina deesgan, no kureenas wifs ir dahwahs un no kureenas tee weenigi war lo zereht, ir un paliks pateizigi sawai waldischanai us dsimuma dsimumeem, us wiseem laikeem — muhschigi!

Par reformahm pagahjuscha gadâ ir deesgan runahs un ari spreesis un mehs waram zereht, ka tas, kas runahs un spreesis, ari pahrehtifesees darbos. Mehs zerejam un wehlamees, ka brihwprahtigas dohmas un gribeschanas jo wairaf to wihru starpâ isplahsifesees, kuru rohlâs ir likts par scho leetu apspreesi.

Daudsinahts un runahs ir dauds par dselszetu, kas wed zaur Widsemi, bet pehdiga gadâ, ka leelahs, schi leeta ir aplufuse, ari te mehs zerejam un wehlamees, ka schis gads tai buhtu isdewigaks to isdariht, kas dauds tuhstoscheem par labu nahstu.

Isghajuschâ gadâ bij jaunu pagasta amata-wihru zelschana un tik, zil scho brihdi dsirdam, ir wisur ar notikuschahm wehleschanahm ghjis pareisi un tapehz teem wihtreem, kas waj no jauna amatos ir eezelti, jeb no wezakeem ir par derigeem isredseti un us preekschu patureti, mehs no wifas firds wehlam uszihhibu, pazeetibu, spehku un sapraschanu wifas wiau amata darischanas. — Schee laiki prasa dauds sapraschanas un tuwala mihlestitas un tapehz pagasta un draufdes amati newa wis weegli. Mehs wehlejam, ka wezakee, kuru usdewums ir spreesi par sawu brahtu labklahschanu, weenumehr to eewehrotu, ka wifa labklahschana tilai tad plaukst un sato, kad wiau gribeschana un zenschana dibinajahs us tizibas un tiklibas pamateem. Lai schee pamati ne-buhtu us smiltim dibinati, wifu pirms ir jagahda par kahr-tibu un likumu zeenischanu wifu kauschu fadsihwe; par skohlu pawairochanu un kreetnu algu skohlotajeem; par pareisu behrnu audsinaschanu paschu mahjas un ihpaschi par meiteen audsinaschanu. — Wezakee, ne-aismirsteet, ar usmanibu us meitahm sawas azis tureht, eewehrodami, ka tahs buhs reisi feewas un mahtes un ka wiau rohlâ buhs likts, muhfu nah-loschu audsi kohpt un wadiht. Lai ikweens to eewehro, ka mahtes labi wahrdi, mahzibas un preekschihme behrnu lihds firmam wezumam pawada. Tauta, audsini pareisi sawas meitas, tad Dew buhs kreetnas feewas, labas mahtes un derigi dehlil!

Kas pehdigohs laikrahtu numurus lasijis, tas ari buhs eewehrojis fludinaschanas un lasijis, zil dauds weetas tika pa

swehtku laiku tureti weefibas wafari, teateri u. t. pr. Ar weeneem wahrdeem mehs preezajamees par to dsihwu garu, kas zaur to parahdahs, bet ari ar ohtreem wahrdeem mums nopeetni ir ja-atghadina, to eewehroht, ka ne weenumehr zaur tahdeem preekeem teel atkistiba weiginata un ka tee ne weenumehr paschu tautu un iklatru wis nenowada pee labklahschanas. Tapehz wezaki, tehwi un faimneeki, efeet apdohmigi preekschneeki! Bet ari fewischku preeku newaram leegt te is-fajiht par tahm labdarischanas-, lasischanas-, dseedaschanas- un semkohpibas-beedribahm, kas pehdejos gados ir dibinajuschahs un kas ar sapraschanu un mihlestitu teel waditas un kas muhfu mihtâ tehwijs itin dischani kuplo. Lai Deews swehti un sekme wiau darbus!

Ari gohdam mums ir japeemin muhfu juhrmalneeki, kas tik brangi gadu no gada kugoschana fanemahs, juhrneeku skohlas pareisi kohpj un few neween flawu pee zitahm tautahm ispelnahs, bet ari matas sina par turigeem wihtreem paleel. Waj gan newaram preezatees par teem wihtreem, kam bij duhscha un ismana zaur Seemeta ledus-juhru zauri laustees un pa Db-upi Sibirijas ferde eebraukt un no tureen nas mantas atwest! Ta zetu atwehrt tirgoschana, kas gadufimtenus bij ka ar miglu aisklahs! Efeet sweiginati, Minisch-neeki! —

Semkohpiba pee Latweefcheem ir itin stipri pehdigos gados us preekschu steigufehs, ta ka neween ahrsemju arllu un skun-stes mehflu isleetoschana noteel leela mehrâ, bet ari ik gads teel wairaf damf-maschinas no semkohpeem pirktas u. t. pr. un tapehz scho raschigu dsihwi usluhtodami mehs ar preezigu firdi sakam:

Lai weizahs katre kreetns darbs!

Nahloscha wafara tiks III. Baltijas laul-faimneezibas is-stahde no 15. lihds 24. Juni Riga notureta. Ari no Latweefchu pufes ir lohjekli komiteja. Weens no teem ir ka sem-neeku aistahws is Widsemes no isstahdes komitejas tizis eezets un tee diwi (ka no Latweefchu beedribas un Wischukohpeju beedribas) ir tikufchi tahda sina isstahdes komiteja peelaisi, ka abas schahs beedribas ar leelahm naudas sumahm (kah-deem 3000 rubteem) galwojuschas; kas ir, winas apnehmufschahs tad, kad isstahdes komitejai pee isstahdes buhtu paspehle, galwotai sumai to skahdi lihds zeest — un — mehs no sawas pufes tik waram wehleht, ka wifs par labu isdohthos. Bet to, no zil leela swara tas preeksch Latweefcheem ir, mehs schodeen wehl nespesham issajiht un tapehz zerefim, ka ar laiku ari to mahzifimees pasiht.

Baltijas pilssehtu buhschanas zaur jaunu pilssehtu likumu eeweschanu ir stipri tikufchas pahrgrohitas un mums nu ir janogaida, kahds labums zaur to issees. Weens wispah-rigs labums ir tas, ka tagad wiseem pilssehtas eedfihwota-jeem zaur scho likumu ir weenadas teefibas peeschkirtas un ka weza buhschana, kas tilai fewischkai kauschu schkirai to teefibu peeschkibra, pilssehtas aistahwus isredseht, tagad ir atzelta. Te Riga pee aistahwu zelschanas iszehlahs wifai sifwa spehkoschanahs starp daschadahm tautahm, pee kam Latweefchi, kaut gan ne masaka dala no wiseem ziteem eedfihwotajeem, tomehr sawus noluhkus newareja ispidiht. Par to, kur waina atrohdama, ka tas ta nenotika, mehs te spreesi negribam, bet to gan ari newaram leegtees fajiht, ka

ta ari pee pašcheem Latweefcheem pa leelakai dafai mellejama, jo ta israhbijahs, wineem weenfahrt truhka wispahrigas weenprahntibas un ohtrefahrt isweizigas rihsoschanas. Tapehz wehlejam, lai turpmał walda weenprahntiba un waditajeem lai buhtu ta gribeschanas, wifas darischanas ta wadiht un wesi, ka ir par labu pilssehtas gohdam un eedsihwotajeem.

Ład wehlejam, ka wairaf fłohlas preełsch nabagu behrneem tiftu ja eespehjams dibinatas, jo tahdas mums wehl wifanotahł truhłfi un ka schar gadā pee jaun-nodohmatas basnizas buhweschanas ar steigchanu stahłohs, jo mums tahs nepeezeešami waijaga. Kas Latweefchu basnizas apmelle jeb pa fwehtku laiku tahm ir garam gahjis, tas buhs redsejis, zil dauds ir tahdu, kam naw ruhmes basniza, tahda stumfchanahs un spehłoschanahs tur eelšchupse un zil dauds stahw ahrā jeb nołlumufchi eet us mahjahm. Latweetiš turahs ar wifu firdi un prahłtu pee fawa mihta Deewa-nama un tapehz luhds, lai gahda, ka wifseem ir ruhme mihta Deewa nama. Beenigi kungi, kas Juhs lihds schim ruhpiigi efat gahdajufchi par pilssehtas lohschumu, gahdajeet ari par to, ka tee fmilšchukalni teel apłohpti un ład ne wairaf, ład jel apstahdeet tohs ar lohskeem, jo tas peełriht tahdai pilssehtai, tur finatniba, mahłfla, ruhpneseziba, industrija un tirgošchana plaukfi un til gresni rascho. Kungi, kas Juhs efat wifas fahrtigas un gohdigas dshwofchanas ałstahwi, gahdajeet ari par kreetneem usraugeem us tirgus un wifas weetās, ka lai krahpneseziba ne-eesaknojahs un blehdibai newa weetās isplehssees. Peenu, fweestu un krehjumu mehš wairs bes peemaisijumeem nedabujam, ar gafu noteel daschadas peewilšchanas un noteel pa reisahm, ka pat putraimana gafa teel pahrdohłta, bes ka us tirgu to buhtu łahds manijis un ło ład dara muhsu bekeri, klingeris łaut gan no grafcha us łapeiku zena pazehlehs, to-mehr wehl wairaf farahwees masuma, rundstiki un frantšchumaises (bulkas) paleel jo deenas masakas un pehdejas deenas ari łalbsłahba maise un rupja galda maises kufulufchi ir palufufchi masaki, łaut miltu zena ir krituse. Ihpaschi ahrpilssehtas (forstates) bekeri dara, ka nemas newar meerā buht un tapehz waj gan nebuhtu pareisi, ka reisahm maises bohdes un maises łahdes tiftu no ustizameem wihreem pahrraudstas, waj ari pahrdohłta maise ir peenahzigā mehrā un šwarā. Wehl waretum us daschu usrahdiht, łā par pr. us mallas pahrdohłchanu u. t. pr., bet lai scho reisi peeteel.

Rigas Latweefchu beedriba fwineja fawus 10 gada fwehtkus un us teem isdewa fwehtku rakstu, kura mehš jo flaidri winas darbus redsam, bet te mums ari ir jawehlejahs, ka Latweefchu beedribai, kas łagad materialigā sına ir nodibinajufes, nu ari waijadsetu wairaf par garigu attihstischanu gahdaht. Mehš wehletum, ka tee weesibas wafari (balles) un teatera israhdischanas masaf tiftu noturetas, bes turpreti beedriba gahdatu par preełschłasifchanahm un derigahm pamahzifchanahm, ihpaschi fwehıdeenās wafarās. Mehš efam pahrleejinati, ka zaur to wairaf tiftu attihstiba weiginata, ne ka zaur teatra israhdischanu u. t. pr.

Ari wehletumees, ka Latweefchu beedriba ruhpetohs par Latweefchu amatneeku pamahzifchanu, jo dauds no teem ir beedribas lohskefti un tahdi, kam pa seemas laiku dauds watas atleel. Ihpaschi sımesešana, moduleerešana u. t. pr. mahzibas buhtu teem jo derigas un tee par tahm ari buhtu wifai pateizigi.

Ład wehl buhtu miršchanas łahdes lifumi pahrtafami un par to jagahda, ka ta wifseem beedribas lohskeftseem par labu nahł. Tapehz mehš no wifas firds wehlejam, ka tai buhtu turpmał ari kreetna preełschneežiba, kas wifas tahdas leetas, kas łakriht ar beedribas § 1, ar mihtu prahłtu eewehrotu.

Augstu laimi mehš usfauzam Latweefchu łabdarischanas beedribai, kas til firfnigi gahda par nabadsiba kiritufcheem łautineem, nesłatıdamees us tıžibu un łautıbu, gahda un palıhđi leeleem un maseem. Łai mihtlais Deews fwehti il łatru łabdarıgu rohłtu, kas te palıhđi. — Bet mihtee, atłaujeet mums to wehlešchanu isfajıht, ka jel Juhs raudstut par nabagu łauschu un srahđneeku behrneem wairaf gahdaht un ihpaschi behrnu usnemšanas weetās par deenas laiku, tas ir til ulgi, łamehr wezaki ir pee darba.

Łeelu gohdu few łabdarischanas beedriba ir ispelnijufes zaur łauschu łehka zelšchanu Rıgā. Ałionās gadās te ir isdohti 207,962 maises gabali pa weenu łapeiku un 538,461 porzijas ehdeena, isgahjufchu gadu nerekinoht. Łeiz, mihtlo łafıtaj, kas war schohs mihtsestibas darbus ismehroht un tohs paldees isfłaitıht?

Wifš apłahrt mums spıhđ jo lohschi Debese-tehwa gaisma un mihtliba un zilweki srahda tıfufchi — neween preełsch fewis ween, bet ari zıts par zıtu un preełsch zıta! Łai ład schodeen muhsu pehdiga wehlešchanahs ir un paleel, wifseem teem, kas neween par ławu, bet par wispahrigu łabumu ruhpejahs, nowehleht Deewa fwehtıbu un isweizıgu rohłtu.

—d—n.

Gelshemes sına.

Ro Rıgās. Trefcheenu tai 3schā Janwari pilssehtas weetneeki notureja fawu łahrtıgo mehnescha łapulji.

Łā sचेjeenas Wahju awıse „R. 3. f. St. u. L.“ sına ład „Jonatana beedriba“ nodohmajuse eetafıht masu behrnu fłohlu, ta łaukto „behrnu dahrsu.“

Pee pirmas prehmıju isłohsešanas Peterburgā tai 2łrā Janwari leelakee winnesti krita us schardeem numureem:

- 200,000 rubtu us Nr. 8926—27.
- 75,000 " " " 10393—47.
- 40,000 " " " 7194—20.
- 25,000 " " " 15702—20.
- 3 winnesti no 10,000 rubtu us teem numureem: 13577—32, 5686—28, 12752—44.
- 5 winnesti no 8000 rubtu us teem numureem: 2752—14, 19727—22, 19160—44, 16260—15, 10057—46.
- 8 winnesti no 5000 rubtu us teem numureem: 4083—13, 330—49, 10971—6, 15083—21, 5752—50, 5632—26, 1822—24, 3120—18.
- 20 winnesti no 1000 rubtu us teem numureem: 1850—41, 6269—35, 176—18, 7629—18, 18666—21, 2778—9, 8148—41, 6406—12, 16384—42, 7750—14, 2648—39, 14122—9, 7195—18, 9599—40, 9377—2, 4364—46, 3353—10, 306—5, 5137—45, 3384—10.

Pa-augstinaschana. Lehrpatas mahzibas aprinka furators, ihsts statsrahts A. A. Saburow kungs, la „Waldibas wehstnefis“ sino, ir fawu nopelnu dehl pa-augstinahts par geheimrahtu.

Widsemes muischneeku wezakais, kamerherr von Boek un Kursemes muischneeku wezakais kamerherr grafs Keyserlings ir pagohdinati ar treschas schizas Wladimira gohda sismi.

Tauni nodohschanu nosazijumi. Preeksch ne-ilga laika sinojam, la walfis padohme eesneegts preekschlikums pahr daschu nodohschanu pahrgrohsichanu; tagad waram schahdas sinas pasneegt. Ka „Waldibas wehstnefis“ sino, tad schini 1870ta gada no 1ma Februara sahloht tiks nodohschanas nemtas: I. no dselszeta brauzamahm biketehm, prohti us 1mas un 2tras klafes biketehm tiks usliktas 25 procentes (buis zertorto datu dahrgakas) un us 3schas klafes 15 procentes (buis drufzin wairal par septito datu dahrgakas). Us pasascheeru (brauzeju) mantu la ari us ahtri suhtamahm prezehm tiks usliktas 25 procentes.

Wisi deenasta darischanas braufdami kara-wihri no armijas un flotes, arestanti, pasta suhtijumi un wispahri wisi brauzjei un suhtijumi, par turu weschanu wal diba makfa, ir no schis nodohschanas atswabinati.

Par brauzamahm biketehm us damstugeem tiks pee pirmas klafes usliktas 25 procentes un pee ohtras klafes 15 procentes.

No Pinku-muischas. Muhfu Nikolaja-basniza jauna gada wakarâ tika Deewa kalposchana notureta: basniza bij smuli gaismota, dauds swezes bega eelsch trohnu-luktureem un us altari, tapat ari us kanzeli, ehrgetu kohra un berku galas, leela lampa pee altara, dauds masu lampu gar seenmali. Pee jauka laika un laba zela dauds kauschu bij sanahlfuschi, gan braufschus gan ari kahjahm, neween no muhfu Nikolaja un Annas-draudses, bet ari no kaiminu draudsehm un wehl tahlati, basniza bij pilna lihds pat altarim. Schi ir ta zetotta reisa muhfu jaunâ basniza, tad Deewa-kalposchana teel tureta. Jauna gada wakarâ muhfu zeen, mahzitajs, G. Hartmann k. fazija ihfu, bet swarigu sprediki. Til ween mums bija janoschelo, la no muhfu dseedataju kohra neweena dseefina netita us wairal balsim dseedata, nesinu kapehz muhfu jaunelki un jaunelles us tam nebij weenosuschees, waj tamdehl, la pascheem lustes krehst, jeb waj la dseedafschana dauds to leelus puhliuzs prafa. Birnat wini gan dauds reisi ar fawu janku kohra dseedafschanu un wehl ar muski muhs ir eepreezinajuschchi, til ween schoreis bija aplufuschchi. Wihtee jaunelki un jaunelles, ne-peekuhstat un ne-atraujatees no scha teizama darba, kohpiat wehl us preekschu janku kohra dseedafschanu bes wifas apnitschanas, netaupat fawus puhliuzs.

Kahds Anneneetie.

No Stohpinu pagasta. Lai gan lihds schim laika raksti no muhfu pufes nekahdas sinas naw nefuschchi, tomehr ir sche wis tahds tulfnescha klufums newalda, la nebuhtu it neta to sinoht. Lai nu nedohma zeen. lasitajs, tad pee mums ari tahdi teatri un weefibas wakari teel isrihloti, la to jo beeschi awifes no zitahm pufehm sino. Scheit tahdu minetu darbofchanohs wadonu un rihlotaju, tahdu tautas apgaismotaju nemas nerohdajs: Man schkeet, la schejeenas eemihneeki mas ween pat tahdu buhschanu ruhpejabs. — Laikam zere, la aur, nupat minetahm, tautas apgaismoschanas eeriktehm mas gaismas behrni attihstiba waitrojuschees. Bet la jaw minehts,

ari klufums naw pee mums weenumehr, bet ta pat brehla, las jaw ari zitds pasaules stuhds dsirdams.

Negaiditee, nesinamee, sweeschee nakts - weefi jo beeschi, weena un ohtra nama-tehwa mantibu apfweiginadami, par labu atrafdami, to few peejawina. — Kas tee tahdi tumfibas mihlotaji un nakts-weefi, las newis nama-tehwi paschu, bet scha mantibu sweizina? ta daschs isfaulfees, schohs tahdus neweenam nepatishkamus zeeminus dsirdebams. — Nu tee ir tahdi, par kureem daschs rudent gaudoja, la sirgus nemoht lihds un aibrauzohht. — Bet tagad wineem sirgu wairs newaijaga, jo laikam netihl wisinatees laba zela laika, bet gohtinas preeksch galas, tahs dascham faines-tehwam, pat no aishlehtas kuhts mahf iswest. Nemas neluhlo, waj tur paleel, jeb ne.

Tai nakht no 25ta us 26ta Sept. pag. gada schejeenas L. mahju gruntineekam, pee gaischa mehnescha spihdama minetee weefi tumfonu laupischanas darbu pastrahdajuschchi, kuru turpat tuweja meschinâ flaktejuschchi un par sismi fawâ besdarbibas weeta til kahdas nederigas datas no gohws meefahm tur astahjuschchi.

Tapat ari wehlat, tai nakht no 11ta us 12to Dezemberi S. mahjas pufgraudneekam 2 gohwis un turpat dsihwodamam ohtram wihram 1 gohwi blehschi isweduschchi. Behdas gan lihds Rigai dschias, bet tal lihds schim naw isdewees sinahht, kur schee, fawas dwehseles eenaidneeki palikuschchi. — Wehl ari zitds weetas daschi mehginajumi tahdeem mantas-lahrigeem elles-swehreem isdewuschees, ta la netil ween laikaraksteem, bet ari paschu peedsihwojumeem wajadsetu pret teem wella-beedreem un pret scho wiltigahm un nesinamahm umahlfchanahm fawu usmanibu jautrinahht. — To paschu ari dara scha laika peedsihwojumi.

Kur schahdi wella-beedri mahjo, waj daschlahrt tuwejds kaktos noslehpjabs? pehz ta buhtu jo zeechi mellejams. Buis laiks, tad blehscha pascha sinama firds tumfibas darbus gaisma affegs, kur tad wifu teefatajs teem pasuschanas algu dohs!

Pagahjuschchi laika ari mums jauns walfis wezakais tapa iswehlehts. Tagadejam pagasta wezakam nahlahs pateiziba par mineta amata wadischanu! Bet jaunam mineta amata wihram wehleju felmigu un isdewigu darbofchanohs jaunâ amatâ! Lai winam schi amata wadischana wifas weetas pareisi isdohdajs, pagastam un pascham par lablahfchanu un muhschigu swehtibu! Lai ne-apnizis pahrzeesch wifus scha amata gruhnumus un lai Deews palihds scho amatu kohpt un waldbiht, lihds pat krehstibat dsihwibas wakarâ, kur tad wifuwaldigaks par schahda amata waldischanu pee atbildeschanas aizinahs!

J. Behr-in.

No muhfu apgabala. Kahds wahrds par floblas wezakteem. Zeenijameem lasitajeem sche grihu kahdus wahrdus teilt par to, kahds pohsis un flahde zaur to zelabs, tad flikts, flaudigs un nesapratigs floblas wezakais. Wifutabaki to sapratifat, tad stahstischu par kahdu floblas wezako, to pats esmu redsejis.

Muhfu apgabala floblas buhschana til wehl fahla felt preeksch 4 gadeem. Preeksch tam floblas augligais sars bija stahwejis, la safalis. — Tad nahza wihrs floblas wezaka amatâ. — Behz floblas likumeem floblas wezakais ir ahriku leeku apgahdatajs. — Birnds gadds wehl sche ghja ar wifu apgahdibu deesgan labi. Bet pehdigi, tad pats weza-

lais fawu behlu bes ekfadena gribeja tai weeta eelikt par fshlotaju, tad fchi buhshana pahwehrtahs. No skaudibas un pelnas dohmahm dshits winsch fahla fshlotaju nihdeht. — Un neween fshlotaju nihdeht, bet ari par fshoklas apgahdibu negahdaht, t. i. fawu amatu ne-ispildihit. Tad nu zaur fcho nefapratigu fshoklas wezako ir wisai walstei jazeesch. So katra leeta, ta: apgaismoschana, apsilbischana u. t. pr. preefch fshoklas, teel par dahrgu mafsu eepirkta, behl tam, ta ihstena laika neteel eepirkta un no pilsehtas atwesta. — Un ta aismafja nahl dubulti behrnu wezakeem. Kaut katris to atflahstu, ta kad ar weenu zilweku naida, neliktu zaur to ziteem zeest, bet ispilditu fawas amata darischanas peenahzigi. — Wehlejamis buhtu, kaut fshoku waldes luhlotu faweem palihgeem, ta fshoklas wezakeem, gruntigaki palak, ta lai tee paschi, faukdamees par gaismotajeem, nepeederetu pee tumfomeem. G. J.

No Lauerkalnes. Pee mums ilgi nelo no sahdsibahm nebija dsirdejufchi, nupat til fshahds atgadijums notilahs: Ubi fchejeenas Tentenu fainneeki, no Selgawas braukdami, bija pee Dsifla krohga peecturejufchi un tur eegahjufchi fasilbitees. Behz ihfa laika isnahza, gribedami prohjam braukt, bet fawus firgus nolikta weeta wairs ne-atrada, ta ka lahjahm bija us mahjahm ja-eet. Grubes Arturs.

No Kursemes. Bahr issehjumeem un rudens-plahwumeem jeb raschojumeem Kurseme „Mitauische Zeitung“ pasneeds fshahdas sinas: Kurseme tika isgahjufcha 1873ta gada isfehiti 128,192 ischetwertu rudsu, 27,302 ischetw. kweeschu (puhru), 110,532 ischetw. meeschu un 92,507 ischetw. ausu. Ta pascha gada rudeni tika eewahkti jeb iskulti 956,352 ischetw. rudsu, 191,604 ischetw. kweeschu (puhru), 777,378 ischetw. meeschu. un 737,656 ischetw. ausu. Kad nu to atrehkina, kas wajadshigs preefch fehklas un pahrtikas un kas turpat teel isleetohits preefch brandawihna dedsinaschanas un preefch zitahm wajadshibahm, tad atleefahs preefch pahdrohshanas us ahsemehm 275,440 ischetw. rudsu, 113,960 ischetw. kweeschu, 277,232 ischetw. meeschu un 283,986 ischetw. ausu. — Bahr kartupelu raschojumeem runajohit jafala, ta pehrna 1878ta gada kartupeli naw wis til labi isdewufchees ta aiphehrna 1877ta gada, jo 1877ta gada tika istahditi 140,976 ischetw. un nouemti 872,656 ischetw. kartupelu, turpreti 1878ta gada tika istahditi 141,928 ischetw. un nouemti tilai 698,241 ischetw. kartupelu. Turpreti kartupelu fehrga bija 1877ta gada dands wairak isplahtijufehs neta pehrna 1878ta gada.

No Walles mums peenahzis fshahds raksts: Lai gan weens no sagtu meistareem, kas ilgu laiku fcho pusi pada-rija par nedroschu, tika saldatds nodohits, tad tomehr fchur un tur wehl no lahdam sagshanam un eelaushanam flehtis dabujam dsirdeht. Isgahjufcha nedela tika fchejeenas Schluzeneeku mahjas aplaupita flehtis. Sagti bija us juntu uslahpufchi un tad zaur greestem eelaushufchees, bija isrehmufchi is flehtis fainneekam zuturu, fweestu un dands drahnas un tad lahdam nabaga sehnam drahnas (drehbes) un zitas mantas lihds panehmufchi. — Pee mums ari falscha (wilta) nanda fahl aplahet zeerahit; diwi wilki desmit rublu gabali fche pamaniti un esohit til nelahrtigi taifiti, ta tohs, til ko azis usmetis, par neriktigeem warohit passht. Grbs. Arturs.

No Peterburgas. Kreewu kautai tapat ta Latweeschu kautai tahds eeradums, ta pa seemas fwehsteem eet kelatas. „Hoboe Bpema“ raksta par kelatu buhshanu schinis seemas

fwehstas ta: Ari pa fcheem seemas fwehsteem Kreewu kelatas pa nameem gahja un tur eenahkufchi, eepreezinaja ar faweem johleem un dantscheem mahjas laudis un weefus. Ka prohtams, tad wini, ta jaw kelatas, wisadi isgehrbuschees; bet schini (1878.) gada wehl diwi jaunus kelatas bija laht peenahkufchas, fihmejotees us pehrna gada atgadijumeem, prohti lahds flaiki audsis Kreews bija isgehrbes par Angli un lahds zits par Turku. Dee kelatu johkoshana un danzoshana israhdija fawa starp laelu draudshu. Lai gan Anglis un Turks (par Angli un Turku isgehrbuschahs kelatas) fawa starp weens prek ohtru tohti draudshigi isturejahs, tad tomehr Anglis, kur waredams, Turku apmahna, tam kaut ko no labatas iswilldams un paturedams.

Wehl no Peterburgas. Ka lahda tureenais awise sino, tad tai 29ta Dezemberti us dselszela diwi wagonu rindas braukdams weena ohtrai usstrehjufe. Tas bijis ta: Tai wagonu rindai, kas no Peterburgas brauzo, wajadseja pee Gatschinas fatiktees ar wagonu rindu jeb brauzeenu, kas no Dinaburgas nahza; bet tas brauzeens, kas prezes wefdams no Dinaburgas nahza, bija nosebejis un ta tad abi dselszela brauzeeni ais Gatschinas faduhras. Kad Dinaburgas brauzeens nolikta laika Gatschina nebija, tad us tuwako stanziju Suidu pa telegrafu aillaida siaw, ta Peterburgas brauzeens us braukshanu gataws. Atnahza atbilde, ta warohit braukt, jo Dinaburgas brauzeens nosebejees. Wifs ari buhtu labi isdewees, ja maschinu meistars, kas Dinaburgas brauzeenu wadija, nebuhtu fawu brauzeenu us zitahm fleedehm usgreests un fahzis braukt un ta Peterburgas brauzeenam taifni preti laidis. Maschinists, kas Peterburgas brauzeenu wadija, pamanija, ta winam brauzeens preti nahl; winsch aptureja fawu brauzeenu, bet winam ne-atkifahs til dands laika, lai buhtu warejis ar fawu brauzeenu atpalak braukt un ta tad brauzeenu fadurshanas notikahs. Pawisam tika lahdi 15 zilweki eewainoti, bet starp teem neweens naw fawu dshiwibu saudejis. Starp fcheem 15 ir peezi kaulus lausufchi.

Dee jo gruhtati eewainotee tika Gatschinas flinniza preefch isahrsteshanas nolikti, tee ziti tika us Peterburgu aishwesti.

No Lissias. Ka tureenais awise sino, tad bresmigais un pahdrohshais laupitaju wadonis Toto Zulukidse, kas beidsama laika Rawlaffias apgabala leelas laupishanas isdarijis, tagad ir fakerts. Ar lahdu pahdrohshibu winsch daschreis isturejees fahshwe, to peerahda fshahds atgadijums: Nesen atpalak winsch bija Lissias pilsehta. Winsch bija gehrbes generata mundeerina un augta gohda-fihme winam karajahs ap kaku, ta ka neweens newareja eedohmatees, ta winsch ir laupitaju wadonis. (Mundeerina, ta prohtams, bija wilta.) Rahda weefniza schuhpojohit winam lahdi wahrdi isfpruka, no lurreem wareja nolemi, ta winsch ir tas tahku isdandsnatais laupitaju wadonis Toto Zulukidse; gribeja winu fakert, bet winam isdewahs aismukt. Bet drihs pehz tam, ta augsham minejam, winsch tika fakerts un fawu pelnito fohdu dabuhs.

No Astrachanes. Isgahjufcha gada 52tra numura sinojam, ta drihs pehz tam, kad kasakt pahnahkufchi is Afijas-Turrijas, parahbijufehs fwechada flimiba Welskanta Tenotajewskas aprinkti Astrachanes gubernija. Schai fwechadai flimibai bijufchas fshahdas eewehrojamos fihmes: flinneekam fahloht padufes pampf, galwa stipri fahpeht un drihs winsch mirstohit; daschreis ari plantumi us meefahm parahdotees. Scho

Flimibu ismellejuschi ahrstes atrabuschi, ka ta lihdsinajotees zilweku mehri. Zilhibs ka Bettankas eedfihwotaji dabujuschi finacht, ka mehri winu starpa iszehlees, wini pa leelakai datai aisbehgufchi prohjam, ta ka us tahdu wihs mehri wehl us zitahm weetahm aisnestis. No Peterburgas pahrbrauzis, Astrachanes gubernators tuhli tohs waijadfigohs darbus lizis idariht, lai mehri nedabutu tahtaki isplatitees un lai flimne ekeem waijadfiga palihdsiba tiftu pasneegta. No 2tra lihds 23scham Dezemberim Bettankä nomiruschi wairaf nefa 300 zilweku. — Tagad Peterburgas awises pasneeds wehl schahdas finas: Beidsamä laika eeradees Astrachanes gubernijä breefmigs weefis, prohti lihpiiga fehriga, warbuht pat mehri, kas jaw esohht pahrgahjis pahri par Astrachanes rohbeschahm us Saratowas guberniju, ka daschas awises sino, bet newar finacht, waj schahdas finas tikai naw no bailehm welti ispaustas walodas, jo pehz drohschahm finahm spreeshohht, mehri atrohdootees tikai Astrachanes gubernijä un tur til ari masata aprinki. „Waldibas wehstnefis“ katru deenu pasneeds finas pah mineto fehrigu jeb mehri. Pehz schihm finahm redsams, ka mehri tahtak ne-isplatahs, bet tur winfch eemetees, tur ari laudis stipri mirstohht. Wifs teel darihts, lai mehri tahtaku isplatischanohs waretu aiskaweht, un par tam teel gahdahts, ka ta apgabala eedfihwotaji, tur mehri parahdijees, nedabutu ar ziteem fatiktees un us tahdu wihs lihpiiga fehrigu us zitahm weetahm isnefacht. — „Golofo“ scho buhschahnu pahrunadams faka, ka us Astrachanes guberniju aifuhitais ahrste Dr. Krasowskis lihds schim wehl naw spehjis nofajihht, kahda ihpafchi ta fehriga esohht; bet zil winfch lihds schim issinajis, tad fehriga jeb mehri esohht lohti lihpiiga un nahwigs; kam schi fehriga peemetufehs, tas ari esohht nomiris. Kä dohma, tad mehri esohht no kasakeem (ka jaw augfcham minehts) us Astrachanes guberniju atnestis, kuxi no Mas-Afijas kara-laufa pahnahdami, daschadus kara-laupijumus lihds atnefufchi un lihds ar teem ari mehri fehllu. Ziteem atkal zitadas dohmas. Wini dohma, ka mehri is Pestschtas (Persijä) pa Kaspijas-juhru atwestis, jo Persijä gandrihs pahhawigi mehri atrohnahs, jeb ar ziteem wahrdeem fakohht, ka tur nereti noteekahs, ka kahds ar mehri nomirft.

Gewehrojoht to, zil gruhti nahlahs ta aprohbeschohht kahdu pagabalu, tur fehriga iszehlfefehs, lai neweens netiku pahri par rohbeschahm zitä apgabala, un eewehrojoht ari to, zil nohtigi tur ahtra palihdsiba waijadfiga, — to wifu eewehrojoht, „Golofo“ usajina jaunohs ahrstes, kas beidsamä kara neds dshiwihu neds spehklus faweem lihdszilwekeem par labu naw taupijufchi, lai tee aisdohthohs us Astrachanes guberniju, tur waijadfigo palihdsiba flimnekeem pasneegt un mehri nomahht, lai tas tahtaki nedabuhn isplatitees.

Wehl no Astrachanes. Pah tur iszehlfufchohs fehrigu jeb mehri wehl peenahlfufchas schahdas finas. Astrachanes gubernators sino tai 28tä Dezemberi, kad winfch no Peterburgas pahrnahjis, tad atradis, ka Bettankas stanziä flimneeku flaitlis esohht masinajees.

Lapat ari finas atnahlfufchas, ka mineta fehriga jeb mehri neras til breefmigi naw isplahijees, ka to daschas awises sinoufchas.

Pahr fehrigu paschu runajohht jafaka, ka winai ir schahdas shmes: Papreelshu fahl galwa fahpeht, tad flimneeks paleel gurdens, winam fahl padufes un wehdars pampt, pee lam sili planfumi metahs, un tad flimneeks ir pagalam.

Daudstahrt ari noteekahs, ka flimneeks fawu apsinu pasaude. Sehrga ir til lihpiiga, kad kahda flimneeka drahnas aiskaz, tad fehriga tuhdat peemetahs.

Kä „Golofo“ sino, tad schi fehriga pehz ahrstu spreeduma esohht zilweku mehri.

Kä „Рускиѣ Мирѣ“ sino, tad mehri us tahdu wihs esohht Bettankä iszehlees. Kahds kasaks dahwinaja fawai bruhtei Turku lakatu un ta dahwinato lakatu few tuhliht uslika, no kam wina tuhliht flima palika. Drihs pehz tam ari klastbuhdamee faflima. Tas notika tai 13tä Nowemberi.

Ahrsemes finas.

No Bahzijas. Bahzijas walts eelfchigä buhschahna daschadas pahrgrohshchanas gaidamas. Us tahdahm pahrgrohshchahnam Bahzijas waldba tikufe pasflubinata zaur daschadahm buhschahnam, ihpafchi zaur to, ka fabriku un amatneeku buhschahna wairs negrib labi weiktees, prohti fabriki un amati ne-atmet til dauds tahs pelnas, ka wif waretu pastahweht. Daschi fabrikanti fawus strahdneekus pa pufei atlaidufchi, daschi bankrutē kritufchi, zaur ko dauds strahdneeku paleel bes darba un ta tad badä un pohstä nahk. Lai schahdu nebuhschahnu waretu nowehrft tad daschi nofajijumi andeles likumōs tiks pahrgrohfiti. Bismarks fastahdijis preelshlikumus, kahdi nofajijumi peenamami, ihpafchi tulle usleekama prezehm, kas no ahrsemehm teel eewestas. Kad prezes, ihpafchi fabriku isstrahdajumus no ahrsemehm eewed, tur iew tohp lehtaki pasrahdati nefa paschu semē, tad zaur schahdu ahrsemes pretschu eeweschahnu paschu fabriki teel apspeesti, wini nespehjt ar ahrsemehm lihds zenstees. Ja nu us tahdahm ahrsemes prezehm jeb isstrahdajumeem, kas ari paschu semē teel fagatawoti, usleek peenahlamu tulli, tad eewestahs ahrsemes prezes naw lehtakas par eelfshemes prezehm un ta tad eelfshemes fabriki war fazenstees ar ahrsemes fabrikeem.

No Schweizes. Preelsh ne-ilga laika sinojam, ka Schweizes fabeedrotu brihwalstinu fapulzē tijis eefneegts preelshlikums, ka nahwes-fohds Schweizē tiftu atkal eewests, kas lihds schim bija atzeltē. Nahwes-fohds ihpafchi tahds atgadijumōs buhtu atkal isleetojams, tur noseedsneeks fleplawibu isdarijis. Schis preelshlikums atrohn arweenu wairaf peekritejus un ari daschas awises jaw rakstijufchas un ar daschadeem peerahdijumeem peerahdijufchas, ka nahwes-fohds eewedams. Kä rahdahs, tad Schweizē tiks nahwes-fohds atkal likumōs usnemts.

No Konstantinopeles atnahlfufchas schahdas finas: Tas dselszeta tilts, kas pee Adrianopeles par Ardas upi pahri eet, ir tai 30tä Dezemberi ir faluhfis, patlaban kad dselszeta brauzeens pahri gahjis, zaur to wairaf zilweku apfstahdejahs. Dohma, ka wairaf nefa mehnescha laiks aiseeshohht, lihds tilts buhschohht fataihhts.

Ropeetnis wahrds danzotajeem.

„Wina danzohht fatarfuf saltu uhdeni dshera un no tam nu wahrfmigi faflima!“ Tä arweenu teiz un dohma, kad kahda danzotaja jeb danzotajs fawu wefelibu famaita. Bet glufchi ta tomehr tas naw; jo tas nenahht wis no falta uhdena eedserchanas, bet weenigi no tam, ka danzotajs fatarfuf aufstä gaisä isheet un tur ahtri atdsifinajahs. Jo tad fatarfuf, fawihduf ahda ahtri atdseest, tad no tam zetahs waj nu ta fawta fawu fahpe (ihstaki lohweetu fakaischana jeb eededse) jeb ari wehrfmiga feds fakaischana, un tad ta ari tuhliht nenonahwe, tad tomehr

ta paleel us wifu muhschu ne-isahrsfejama! Tapat ari tad fa-
Laruschds plauschds ee-elpo peepeschi saltu gaisu, tad dabuhn
plauschu wahjibu.

Tapeh3, danzotaji un danzotajas, fargatees sawas weselebas,
fawa jaunibas spirgtuma deht, fargatees sawiwibuschi laukã,
aufstumã eet, tur ahtri un sipri atdsefetees! Sargatees no
filta istabas gaisa, peepeschi saltu ahra gaisu ee-elpoht! Wafarã
gan lehnais gais masat kaitigs, bet seemã — teescham sipri
jafargahs!

Bet zil to eewehro? Zil dauds danzotaju neredsam, furi zaur
traku danzofchanu un ahtru atdsefeschanohs saltumã, wehã sawu
weselebu un spirgtu issfatu saudejusch! Zil dauds neredsam tahdu,
furi karstã, putektotã istabã danzohjt fatwihusch, tuhliit aukstu
ahra-gaisu ee-elpo un dabuhn — nelahrtigu, ihfu elposchanu
un leposchanu.

Danzofschana nelaitehs, ja prãhtigi ween isturefees. Bet ja
kãhds teescham tã ahtri atdsefetees sa-aufstejees, tad tam tuh-
lit bes kaweschanas jarauga atkal no jauna fakarst — waj dan-
zohjt jeb filtu dshreenu dserohjt; zaur to teel sa-aufsteschanohs
wahjiba nowehsta.

Tapeemin, ta auksts uhdens ir newainigs. Lai ari ta fakar-
stis, zaur auksta dshreena eedferschanu (tad pats ween no auksta
gaisa ne-atdseest) nelad frds un plauschu fakaischanu jeb eedest
nedabuh3.

Daschs warbuht teils, ta tas neeki, un peeminehs, ta sawiw-
dis jau daudsreis laukã aukstã gaisã atdsefejees un tomehr
wehl weseles. Bet defiml reis3 war labi iseet, kamehr nah3
tal reise, fura peh3 janoschello. So tad tuhliit pirma reise aif-
kertu (daudsstãht tas tomehr noteel), tad teescham wif3 danzotaji
buhtu no pafaul3 isnihtusch. Kad ikreis zaur tahdu atdsefe-
schanohs nefastlimst, tas nah3 no tam, ta danzotaji atdsefeju-
schees, eet eeschã un dabuhn atkal no jauna fakarst un fwiht,
tad tã finams atdsefeschanohs nemas jeb titai mas kait3; bet ja
pãlits pee peepeschã atdshchanas ween — tad gandrihs arweenu
dabuh3 lozweetu jeb wahrsnigo frds fakaischanu un zaur saltu
gaisã ee-elposchanu plauschu wahjibas ar leposchanu. So lai
kãtris danzotajs un danzotaja eewehro!

Nelahrtige3 trohga dantschi, fur tee wehl atrohnami, buhtu
zeeschãl peeraugami un leedsami; bet prãhtigu weelãh3igu dan-
zofchanu (ne trohgds) tal neweens neleeg3; bet lai danzotaji
pãchi — fawa labuma deht, wairak ween usmanahs, ta fewi
nesamaita, tas peh3 buhtu gruhti janoschello.

Wehl reis japeefodina, lai nedanzo putektotã un pa dauds
aukstã waj pa dauds karstã, peetwihuschã istabã. Satarfu-
sch, sawiwibuschi gan dsert war, bet lai titai saltã gaisã pee-
peschi ne-atdsefehã; lai ne-eet tuhliit laukã, un lai nestãhu
pee wafejãhm durwim jeb lohgeem! B — is.

Trejadas wehleschanahs.

Dhtras seemas sweh3tu deenas wafarã kahdã Rigas weefnizã
sehdeja trihs wihri, kas glãshi wihna dserdami, draud3igi sawã
slarpã tehrseja. Weens no teem bij ahreemneeks, Wahzeetis,
ohtris Kreews un treschais Latweetis. Wahzeetis wifãt isgh-
tohts wih3s buhdams zaur sawu jautribu un weiklu stãhst-
schanu sawus beedrus par usmanigeem klausitajeem padarija.
Weid3ohjt faruna no johsteem pahrgãhja us nopeetneem gadju-
meem, us tãutibu un tãutisfeem zenteeneem, pee lam Wahzeetis
sawu stãhstschanu heigdams us Kreemu pagreesdamees fazija:
„Kad es nebuhtu Wahzeetis, tad gan es wehletohs buht par
Kreemu.“ Turpreti Kreews itin sipri atteiza: „un es, tad es
nebuhtu Kreews, tad es wehletohs — tas buht.“ Bet kãh3tãhu-
damais Latweetis zeeta flusu un pee fewis dohmaja tã: „Zil
mas gadus atpãlat daschs labs Latweetis, tad tas kãh3tã buhtu
pee tahdas farunaschanas, pee fewis fazitu: „Un es — es weh-
letohs buht Wahzeetis!“ — Bet togãd tas pa leelakã dakãi ir
zitãdi un labi ta tas tã ir! Tagãd meh3 efãm to atfih3 mah-
zijuschees, kã tad meh3 to fãfneegt gribãm, mums pãscheem tãut
zil us fewi wajjãgã tureht. Kas fewi pãts nezeeni, tam noteel
pareist, ta ari ziti to ne par to ne-eeftãta! — Waj gan weens
kreetnis dehs fawa tehwa kãlumu atflãh3? — Last jel fwehtã
bihbelã I. Moh3. gr. 9. nod. 21—27 par Noafa dehleem. —

Kad mums Latweefcheem wehl dauds, wifãt dauds no ta
truh3t, us to zitas tãutas ir lepna3 un tãut gan pee mums
pãscheem wehl daschãm wajjãgã pahreweh3stees lih3t tam briht-
nam, fura ikweens warehs ar lepnumu fazih3t: „Es efmu Lat-
weetis!“ tad tomehr meh3 jaw tagãdit ar pahrelezinaschanu
waram fazih3t, ta eesch mums ir siingris speh3s atrohdams, ta
meh3 waram leelas leetas panãh3t, tad tit meh3 pãchi peh3
tahm dsenamees un fewi turamees us kãh3ãhm. — Ihpãchi ta-
peh3, ta meh3, tãut gan no daschãhm pusehm teelãm apstãusti
un daschãdi pelti, tad tomehr sawas galwas us augschu ture-
dami us preefchu tit dsenamees un tas ir muhsu goh3s!

Tã tad Latweefschu tãuta, Tew jaunã gadã frfnigt wehlejam,
ta Lawi tauteeschã alãschin un weenumehr tã isturetohs, ta tee
pee zitu tãutu loh3etkeem few aifweenu wairak zeenischãnu un
atfih3schãnu ispelna. Trefchãts.

Sih3i notifikumi is Rigas.

(Sãhdsiba.) Lai 28ã Dezembert is fãkũhã, kas Gelfch-
Rigas Jaunã-eelã Nr. 5 atrohnãh un kaufmanim Th. Zuder-
sulãm peeder, tãta issãgti 11 trãuti ar 35 pudeem sweesta, wehr-
tibã no kãhdeem 400 rubkeem. Sãhdsiba, kã „Rig. Stg.“ rãftã,
lãitãm notifikufe waj nu zaur to, ta sagteem bijis muhtiferis, jez
waj ar mineta kaufmana kutschera siuu, kas ar sagteem fãfina-
schãnã stãhwejtis un teem fãkũhã durwis atdarijs. Kutsch-
eris ir fãuk3s pee atbildefchanas un peh3 sagteem teel mellehts.

Us jaunu gadu.

Wezu gadu atfãhãhm,
Jaunu zetohjt eefãhlãm.
No tas nesh3s kãtru deen,
Sina muhsu Deews til ween.

Daschu tas eepreezinãhs,
Zitu ar' apbehdinãhs;
Winfch tad loh3t preezãfees,
Schis turpreti nostumfees.

Daschãt eet buhs tãutinã,
Zitãi weltas zeribas;
Winãi preeki wãid3inã,
Schãt til ruh3tas nopuhtas.

Sirmãis tehws jeb mãhte mirs,
Behreem ruh3ta afãra birs
To us lapu pawãdoht,
Semes klehpi noguldoh3t.

Lãitãm wifu atfãhãhm,
Kãtrãm fetmes wehlefim,
Labu gãhdãht dshfimees:
Tãd meh3 lãimi smel3imees! A. Bõhm.

Mãh3. weefa lastãtajeem un drãngeem par siuu.

Lai „Mãh3as weefa“ isfuh3tischãna wãretu peh3 kãh3tas un
bes kaweschanas notikt, tad luh3su apstellesãtãjus, lai pee lãitã man
usdohd sawu wahrdu un dshwes weetu.

„Mãh3as weefa“ apstelleschãnas teel preti nemtas Rigã, manã
drufãtawã un grahmatu-bohdẽ pee Behtera basnizã, Peterburgã
Ahr-Rigã Kãkũ-eelã N 18 **Winkmann** t. pakãambari Mar-
tinfona namã un **H. Luzau** t. grahm.-b. m. Kehnũnu-eelã N 10.
Bãhrdaugawã pee **Stãbusch** t. pretim Holma lunga fabrikim.
Grundmann t. wihnusi Jelgawã Ahr-Rigã leelã eelã N 9.
Anderfohn tung3 sawã wihnusi Algezeemã un **Neuman**
tung3 sawã andeles = weetã Ahgelstãlnã. **Niepken** tung3
Sãrkãdaugawã sawã andeles = weetã. Tad wehl zitãs pil3-
feh3tã3 apstelleschãnas preti nem3, proh3ti: Zeh3is: loh3pmanis
Peterfon t.; **Walmeerã**: **G. G. Trey** t. sawã grah-
matu bohde; **Wãlkã**: **Rudolf** t. sawã grahmatu bohde;
Jelgawã: **S. Allunan** t. sawã grahmatu bohde un **G.**
Sieslãck t. sawã grahmatu un bil3chu drufãtawã pee tirgus
plãschã; **Tãlfã3**: loh3pmanis **Simfen** t.; Jaunjelgawã:
Wãldf Schwabe t. sawã grahmatu bohde; un tad **Wãufkã**:
Goerke t. sawã apteeki.

Ernst Plates,

Mãh3as weefa ihpãschneeks un redãktors.

Atbildeamã redãktors Ernst Plates.

Nahwes-peemina.

Nadeem, drangeem un pasihstameem ta behdiga sira, ka mana mihta seewa Katarihne Koch, dsim. Gerbaldt, dsim. Smiltenes draudse, tai wezumā no 31 gada, miruse tai 15. Dezemberi un ir paglabata Jahna kopds tai 20. Dezemb.

Andrei Koch.

Dr. Voorten,

spezial-ahrste preekšč ausu, koflu- un degunu-slimibahm,

Rigā leelā Kaleju-eelā Nr. 2.

Lai 6. Januari šķ. g. tā Triju-kungu deenā, ir pa uhdens-estwehtišchanas laiku (jordana) ta nepirā lebus deht un lai nelahda nelatme nenotiltu, aistleqts publikat as lebus stahweht.

Rigā, 3. Januari 1879.

Rigās wezalais polizeimeisters paskatweels:

v. Reichardt.

Šķebiles pagosta lohjekleem

šdohs jaunās pafes 12. Janwar 1879. Rigā Peterburgas preekščpilsēhtā, „Lūstiga“ (Birka) mabiweelā.

Pagosta wezalais: S. Kehrklinsch. 1

Seen. publikat zaur scho padewigi šinoju, ta esmu šchahdās pilsēhtās: Zehlis širwa namā pretim Jahna basnizai, Limboschds Michelfana namā leelā eelā un Walmeera Jūrgensa namā leelā eelā estahšijs

pehrwetawu,

drehbu drukatawu

tā ari kemistu masgatawu un weemšchanu preekšč šķeku tihriščanas. Mona darba-wehta atrohdahš Raslawas Ahr-Rigā Katoku-eelā Nr. 52.

Aleksander Rings.

P. Bresché sagatawošchanas-šķohla preekšč gimnastjahm (ari preekšč šķreemu) Rigā.

Mahjiba šahhahs atkal 12. Januari šķ. g. tā ari pehzpudeenās no nullsti. 5 šahhohi ustizama usraudšichana šķohlas-darhds un šķreemu tonwersajija preekšč pašča tā ari šwešchem šķohlneekle.m. Perteišchanahs us jauneem šķohlneekleem nemu preti latru deenu Peterb. Ahr-Rigā Šķohlas-eelā Nr. 14.

P. Bresché. 2

Šķohleni,

šķehni un meitenes, lusi Rigas šķohlas apmekle, teel šķohrtel nemti un pee šķohlas darbeem usraudšiti Sumpraw-eelā Nr. 16, 2 tr. augsti netahš no Wehrmana dahra.

Weens lihds-panšioners,

šķehns jeb meitene, teel mellehts tahdā šķallatā familišā par lehtu zenu Peterb. Ahr-Rigā Meera-eelā Nr. 17, Baumana namā 1 trepi augsti.

Mahja ar grunti

ir pahrdohdama par 425 rbl. Šarlandaugawā neatlu no Wehrmana fabrika Šmilšchu-eelā Nr. 7a. Šapeprafa Peterb. Ahr-Rigā Šmilšchu-eelā Nr. 26, šķehā.

No jensures atwehšēhts. Rigā, 4. Januari 1879.

Driķēhts un dabujams pee bilschu- un grahmatu-driķetaja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigā pee Pēhtera basnijas.

Paul Stahlberga

hutu- un zepuru-magasihne

gatawu kaschoku krahjums

Rigā, Šķuhnu-eelā Nr. 15

peebahwa mufes, kaschoku-krahgas, tolje's (kalla-gresnumus), dahma-zepures wifas ta šchok-ahdu sortēs, šķallās bihsam-mufes un krahgas, Astrachanas un Kanina šķihdofšcha un ar garu šķalwu wifšleelā ihwehšē, Saratni bebru, karankina un Kanini kaschok-ahdu zepures wifššanahs šķafonds preekšč kungeem.

Kaschoku- un bukšina-zindus

preekšč kungeem, dahmahm un behrneem, dāšchikus un seemas-zepures, šķneega- un ar kaschok-ahdu ohderetas galofšchas, šķija- un kaschok-šahbakus preekšč kungeem un dahmahm, šķiz-lurpes ar šķija- un ahdas-fohlehm wifšs leelumds, ari preekšč behrneem latru wezuma, celestamahs-fohles dāšchadas sortēs.

Pilnigus sehnu apgehrbus,

garus wateeretus un newateeretus paletotus preekšč šķehneem un apgehrbus no bešahm šķiprahm drehbeem, šķallās darbs, preekšč 2 lihds 16 godus wezem, jalis apgehrbus, jalis jatas.

Paletotus preekšč meitenehm,

no 2 gadi šahhohi; ari preekšč jaunahm dahmahm.

Barankina-drehbi, Astrachan un pūhšchu, preekšč paletoteem un eelanteschanas, kaschoku-eelam-tejumeem un šķwahnu olektihm.

Pansioneri

atrohd usnemšchanu Šķešā-Rigā leelā Šķehniwu-eelā Nr. 24, pa 3 trepi augšchā.

Mahja

no brijwas rohlas ir pahrdohdama Janu-eelā Nr. 98, Laboratoriumam taini preti.

Šoronška alus-bruhši

pee Šillawa fabrika teel pirkti labi dibgšofšchi meešči un par tahdeem augsta jena malfata. 3

Wifadas labahs šķunamas mašhines pahrdohd par lehtalo zenu pee pašča meistera

W. Ruth, 3

Rigā Kungu-eelā Nr. 14.

Gebrauchšanas-weetu

išihre August Šchistewis's Šelgawas Ahr-Rigā Grabwu-eelā Nr. 2.

Labas šķohlas ehrgelēs

un masas mahjas-ehrgelites ir pahrdohdamas leelā Šuhrmanu-eelā Nr. 38.

Apses kohku

pahrdohščhana.

Lani 23šchā Januari 1879 uhtupe Štukman-muischā beš pahrohtišchanas-termina (peretorg). Pahrdohščhanas nolihgumi ir ešstatami pee muischas polizejas. 2

Trihs mahjas,

Šeepajas tuwumā, katras pa 100 puhrw. leelas, tapat ari weenas mahšas turpat, 185 puhrw. leelas wifas ar lauteem, dahšseem, plawahm un mahjabīgahm ehšahm, pirmahs 3 pret emalfu no tilai 10 proz., beidšamahs no 2000 rbl, ir pahrdohdamas zaur

A. Wischnewskh,

Rigā Kungu-eelā Nr. 18.

Šudmalu ihpašchu.eewehtrojams.

Šudmalu mašamahs akminus,

leelus un masatus, no wiflabata Šrantšchu un Mahzu materiala tainstus, tapat ari wifas jitas

šudmalu leetas

pehz pastelleschanas apgahda

A. Wischnewskh's,

wreenigais agents preekšč Rigas šudmalu-akminu fabrika, Rigā Kungu-eelā Nr. 18.

Šenu-pahrshtatus, šudmalu-akminus un akminu prohwas war dabuht redšht.

Wiflobakee mehšli

preekšč ahbolina un pahštu augeem

mehšlu gipšis

ir dabujami

J. C. Zelma

gipša-fabriki

Rigā, Palejas-eelā Nr. 9.

Balsams

pret mašu ištříšchanu un galwas ahdas plauššahm, no dahšchem ahrštehm pahrbauhdhšs un par labu atraššs lihdsēhts, ir dabujams pee

Wirbicht,

leelā Minz-eelā Nr. 1, Deubnera namā 1 trepi augsti.

Mass melns suns

ar šķeltenahm fruhtim un tahdahm pat šķahšahm ir nolihhdis. Kas to atwed, tas dabuhs 3 rbl. patejibas-algu mašā Janu- un Sumpraw-eelā Šuhri, Peterburgas trahteri.

No polizejas atwehšēhts.